

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

6/2009

Ani po 65 letech jsme nezapomněli!

Krajané z Kupičova si 9. května 2009 na setkání v Krásném Dvoře připomenuli co vše je potkalo v roce 1944. Skutečně bylo na co vzpomínat a většinou jedna událost přinesla větší potíže nežli ta první. S velkým nadšením šli naši dobrovolníci vstříc Československé armádě až do Lucka. Opouštěli své blízké a ani si neuvědomovali, co se může stát, kdyby Němci protrhli blízkou frontu. Tíže každodenního života, zpestřená bombardováním a ostřelováním zůstala na bedrech žen, dědů a výrostků. Nucený odjezd do „běženců“ (evakuace), se odehrál mnohdy za velmi těžkých okolností. Tehdy jsme, ale, nedostali žádnou humanitární pomoc a ani se nemluvílo o humanitární katastrofě. Ten, kdo nám pomohl, byli jste vy, naši krajané z českých obcí kolem Lucka. Budu jmenovat ty, na které si ještě pamatujeme. Byl to Kozin, Knihynky, Hnidava, Teremno, Hušče, Lišče, Podháje u Lucka, Stromovka, Boratin, Cezárin, Kopče, Lipiny, Kvasilov. Rodiny: Veselých, Horáčků, Vokráčků, Kotnarů, Kozáků, Štěpánků, Kulichů, Žitných, Řeháků, Hajznerů, Michků, Nevečeřalů, Machačů, Kašparů, Kubových, Pacáků.

Zcela jistě to nejsou všichni, kdo nám tehdy pomocnou ruku podali. Jmenovaným i nejmenovaným patří včely dík a Zaplat' Pán Bůh. Ten, kdo to prodělal a pamatuje si ty hrozné hygienické podmínky, ocení každé to vědro teplé vody na umytí, tu rozpalenou žehličku na vši, o vytopené peci ani nemluvě. Díky Vám, krajané, jsme to přežili, a do zničeného Kupičova se vrátili. Byli mezi vámi i tací, kteří našim rodičům dali sadbu brambor, aby si je na svých pozemcích zasázeli. Po přechodu fronty zbědovaným Kupičovákům mnoho pomohli krajané z Dolinky a Ivanič. I jim, našim srdcím nejbližším pokrevním sousedům, patří včelý dík.

Václav Kytl

Osudy českých učitelů z Volyně (Dokončení)

Pak přišla nejtěžší doba. Němci udeřili na Sovětský Svaz. Podporovali šovinistické živly Ukrajiny. Banderovské tlupy řádily. Polský živel byl ničen. Studny byly plny mrtvol povražděných Poláků. I mně dvacetifíkrát hrozila smrt z jejich rukou, neboť prý manžel je polským důstojníkem. Schovávali jsme se v polích, lesích, v zemljankách. Jak jsme byli rádi, když se zase Rudá armáda vrátila.

Když se tvořila osvobozená jednotka, hromadně se volynští Češi hlásili do armády. Pak přišla dohoda o přestěhování české menšiny do Československa, spontánně jsme se hlásili a těšili se na návrat do vlasti.

Válka skončila, manžel se ještě nevracel. Do ledna 1945 byl v německém zajetí, pak se dostal do čs. armády. Sešli jsme se až ve vlasti po přistěhování, bylo to v roce 1947. Měli jsme už jenom Aničku. Adoptovali jsme si malého,

sotva narozeného klučinu Milana. Pak se nám narodil syn Vlastimil.

Bydleli jsme v Žitenicích, kde byl manžel osídlen, pak v Českých Kopistech. Tam jsem také nastoupila do zaměstnání, dělala jsem školnici, od 1. 4. 1954 do 30. 8. 1958. Pak, když jsme se přestěhovali opět do Žitenic, uklízečku v mateřské škole v Žitenicích od 1. 10. 1963 do 1965. A konečně od února 1965 do září 1967 uklízečku na ubytovně n. p. Konstruktiva v Lovosicích. Jelikož práce Konstruktiva v Lovosicích končí, hledám si zaměstnání jiné.

Pro úplnost doplňuji životopis poznámkou: Paní Dvořáková byla do školských služeb na základě této žádosti přijata a působila až do odchodu do důchodu v roce 1973 jako opatrovnice (pomocná vychovatelka) v dětském domově v Litoměřicích.

Dovětek závěrem: Při práci v archivu se mi dostaly do rukou personální spisy bývalých pedagogických pracovníků z okresu Litoměřice, kteří odešli do starobního důchodu před rokem 1980. Někteří z nich během života profesně působili v pestré řadě diametrálně odlišných politických systémů od Rakouska-Uherska přes první republiku, německý protektorát, obnovení ČSR v květnové revoluci 1945, únor 1948, krutá 50. léta, politické tání počátku 60. let, nadějný rok 1968 Dubčekův „socialismus s lidskou tváří“ ukončený srpnovou invazí vojsk Varšavské smlouvy, a následně profesní čistky v rámci tzv. normalizace let sedmdesátých.

Když jsem se dostal k materiálům několika pedagogů-repatriantů z Volyně, uvědomil jsem si, oč byl život na Volyni oproti podmínkám v českých zemích ještě problematičtější. Životní příběh paní Dvořákové, prosté manželky volynského učitele, a podobné osudy jiných volynských Čechů by si zasloužily literárního anebo filmového zpracování. Přemýšlím o tom, kolik úcty přísluší krajanům z Volyně a kolik vděku dluží bývalí žáci svým volynským učitelům-repatriantům.

Proto závěrem, milí volynští přátelé, alespoň dodatečně díky.

Jaroslav Moravec, Státní okresní archiv

Litoměřice se sídlem v Lovosicích

Malý dovětek redakce: Tento článek pro svou délku byl uveřejněn na pokračování, jako již předtím několik jiných dlouhých příspěvků. Rádi bychom věděli, zda takové články čtenáři rádi čtou i za cenu toho, že si je musí spojit s předcházející částí ve Zpravodaji. Nemůžeme je uveřejňovat vcelku, protože by zabíraly velkou část časopisu a bylo by to na úkor dalších zpráv. Rádi bychom slyšeli, co o tom soudí čtenáři.

Na odpovědi se těší redakce.

Vzpomínky na mé mládí

(pokračování článku z čísla 3/2009)

Tuto Mařenku Hanákovou pak těž zavřeli. Můj strýc pan Libovický ušel vězení jenom proto, že měl v Teplicích známého lékaře, který ho dal údajně pro nemocnou páteř do sádrového lůžka. Víím, že strýc pak chodil dlouho o berlich. On též byl v Anglii, a po nich šli komunisté jako

včely po medu. Ještě jednu vzpomínku na strýce. Asi v roce 1960 byl v Novinách, to tam ještě stála škola a on navázal s učitelem družbu a prosil ho, aby děti udržovaly hřbitov, neboť prý byl v hrozném stavu, ale nevím, jak to dopadlo. Asi špatně, protože v naší krásné visce stojí asi 3 domy, všechno to bolševici zničili.

Ještě jedna vzpomínka na Volyn.

Za Poláků nám tam bylo dobře. Měla jsem krásné dětství, ale jen do té doby, než tam přišli bolševici. Od té doby bylo po klidu, měli jsme být vyvezeni na Sibiř, tatínek musel kácat les (hraběcí) ještě se sedláky, a dříví vozili do Dubna na nádraží. Bylo to moc kubiků tak, že tam byli celý týden v mrazech za hrozných podmínek. Když to splnili, tak na nás zase naložili daně. Museli jsme zaplatit 2000 rublů. Děda Libovický měl včely, prodával med, tak ty peníze dal našim, takže Sibiři ušli. Pak přišli Němci a šli jsme z bláta do louže. Organizovalo se tam podzemní hnutí „Blanik“ a tatínek musel vzít starostování, aby se něco vědělo o Němcích. Hodně lidí zachránil, že nemuseli jít do Německa na práci a to tak, že se znal s tlumočnickem u toho Němce Šnajdra v Mlýnově, slíbil mu prase - to už byla v Německu velká nouze, sedláci se složili, prase koupili a Šnajdr poslal do Novin šoféra s autem s dvojným dnem, do něhož naložili prasátko a to jelo do Německa k pí Šnajdrové a děti mohly zůstat doma. V té době byla velká pohroma na Židy, maminka znala v Mlýnově holičku Soňu Pychňukovou, ta za ní přišla s mladší sestrou Haňou, a maminka je odvedla k pí. Lešákové, která měla domácí obchod. Vykopali v jednom pokoji díru a ta děvčata tam celou válku bydla. Vycházela pouze v noci.

Mě bylo 11 let a chodila jsem po dědině, kde byli schováni Židé a partyzáni a nosila jsem jim vzkaz, že si mají schovávat slepice, že Němci budou dělat kontrolu. Ovšem jsem nic nevěděla, bylo mi to divné, že mi mamka nakazovala, že kdyby se mě ptali Němci a dávali mi bonbony, že to nesmím říci. Teprve po válce, kdy mi bylo 15 let, jsem se dověděla od Soňi Pychňukové, jak to vlastně bylo. Dostala jsem od ní krásný modrý kabát a modré rukavičky. Ale s tatínkem to bylo zlé, Němci utekli a přišli Rusové (oni to snad nebyli Rusové) a tatínka sebrali, oni totiž ty starosty šfíleli. Maminka utíkala za jejich velitelem majorem Umrilovem, ten sedl na koně a jel do Dubiny, kde už tatínka uvazovali ke stromu, že ho zastřelí.

S tím Umrilovem se naši velice zkamarádili, on si vzal tu Soňu Pychňukovou za manželku. Maminka jim byla za svědku, ale to už byl tatínek v armádě a jsem přesvědčena, že kdyby tam nepřišli bolševici a byli tam Poláci, že bychom tam určitě zůstali. I v Č. Novinách bylo hodně Židů co utekli z Čech před Němci. U nás ve vsi jich bylo asi 11. Byli to velice bohatí a vzdělaní lidé, a ve vsi dělali u dobytka a byli za to vděční, že se tam mohli ukrýt. Víím, že mi říkal otec, že tam byl jeden Žid, kterému patřily všechny mlýny na Pardubicku. Dokonce když tatínek ovdověl, přestěhoval se do Havířova poblíž mého bratra, a byl ve svazu

protifašistických bojovníků, tak za ním přišel z Ostravy jeden advokát i s manželkou aby mu ještě dodatečně poděkoval. Tatínkovi to byla až hanba, že tam dělali takové nádeníky, a moc se omlouval, ale milý advokát prý stále děkoval, že mu zachránil život.

Mezi těmi Židy byl i mladý učitel, který se jmenoval Ajbenšic. Učil nás češtinu, byl úžasný. My jsme ho celá třída vyprovázeli, když šel do armády a všeci jsme plakali. Když jsem přijela v r. 1946 do Čech, hned jsem se zajímala, co s ním je. Tatínek někde zjistil, že snad odjel do Izraele. Kdyby snad někdo něco věděl o panu učiteli Ajbenšicovi, nebo o Toniče Odstrčilové, napište do redakce. Předem věřely dík!

Alena Millerová-Marková,
Husova 552 675 71 Náměšť n. Osl.

Vzpomínka na druhou světovou válku

Já si na první dny setkání s druhou světovou válkou vzpomínám, že jsem musel s matkou opustit rodné město Luck, kde jsem se narodil a odjeli jsme k příbuzným na Malovanou, kde bylo hodně lesů. Tam jsem viděl část Polské armády, která čekala na zajetí. U příbuzných byl ubytován podplukovník, který stále nosil svou zbraň, každou chvíli se chtěl zastřelit, bránilo mu však to, že měl u sebe manželku a patnáctiletého syna, který se neuměl ani umýt. Viděl jsem na vlastní oči, že když přijely ruské tanky, vyšel rozkaz, aby se všichni seřadili. Potom byl povel, aby důstojníci vystoupili ze řady, pak byl další povel vlevo vbok a odvedli je k vlakovému nádraží. Kam je odvedli, se asi ví... Mohu potvrdit, že se jednalo pouze o důstojníky. Armáda tam byla ještě nejméně 10 dní, kde sháněli potravu výměnou za pytle, které měli pro osobní potřebu.

Tam jsem s bratrem poprvé viděl zblízka letadlo. Po uklidnění situace jsme odjeli domů do Lucka, kde jsem se narodil. Dnes je to krajské město.

Juha Jaroslav

Jak vznikla jména vesnic a usedlostí na Volyni

Vesnice, kde jsem se narodila a na kterou stále více a více vzpomínám, byla na Volyni a jmenovala se Lutchara.

Vesnice leží asi 5 km od města Dubna a v době, kdy jsem zde žila, měla 60 domů. Z vyprávění vím, že se jednalo o jednu z prvních vesnic, založenou našimi českými předky na Volyni.

Dříve mně ani nenapadlo zajímat se o to, jak jednotlivé vesnice ke svému jménu přišly. Teď, když se již nemohu nikoho zeptat, přemýšlím, jak takové nezvyklé jméno vesnice mohla dostat. Až mi pomohla náhoda. Jednou jsem v televizi sledovala pořad o Karlově mostě v Praze. Z pořadu jsem se dověděla, že na Karlově mostě stojí socha ženy, svatě Lutgardy. Z vyprávění vím, že v naší vesnici „Lutcharde“ žili i lidé, kteří sem přišli z Prahy, z Malé Strany. Byla to rodina Stibůrková, ze které pocházím i já. Snad tato lidé nazvali „mou vesnici“ LUTCHARDA jako vzpomínku na své město, z kterého pocházeli. Ale to se již asi nedozvím. Ti, kteří to věděli, jsou již dávno mrtví, a pokud ti, co žijí, něco o „mé Lutcharde“ vědí, byla bych ráda za jakoukoliv zprávu.

Libuše Sivulská-Stibůrková, Kryry

Přestěhování z Volyně do Čech

Vážení a milí, chci vám zkrátit dlouhou chvíli. Pokusím se napsat něco o roce 1947. O našem přestěhování z Volyně do Čech a také o tom, jak

jsem se sžívali s místními obyvateli. Možná, že mě někdo opraví, každý měl jiné zkušenosti a jiné zážitky.

Když jsme přišli do Čech, bylo mi 18 let a moji největší starostí bylo v které vesnici bude v sobotu taneční zábava a aby na zábavě bylo dost chlapců na tancování. Nemohla jsem se dost nabažít české dechovky a krásných českých písniček. Když jsem se na zábavě a na vesnici seznamovala s českými dívkami, tak mi říkaly: „my jsme si myslely, že když jsi přijela z toho Ruska, budeš mít copy a budeš jinak oblečená, a ty jsi jako my.“

Moc nás těšilo, jak nás všichni obdivovali, jak dobře mluvíme česky. Místní lidé si mezi sebou říkali: „Přistěhovali se sem nějací lidé a říkají, že přišli z Ruska, ale mluví dobře česky.“ Stále se nás na něco vyptávali, jak se nám tam žilo, jaké jsou tam poměry a také došlo na politiku. „Volyňáci“ byli zvyklí mluvit pravdu a také ji říkali, mysleli si, že s pravdou nejdál dojdou, jenže došli jen k vratům věznic. A když jich několik zavřeli, teprve pak si dali ostatní pusou na zámek a nechali si svou pravdu pro sebe.

Napíši vám jednu příhodu. To bylo v roce 1949. Jeden „Volyňák“ se hádal s rádiem, když v rádiu vychvalovali hospodaření ruských kolchozů, tak on se rozčilil a říkal: „Co to povídáš, dyť já sem tam žil a vím, jak to bylo, to není žádná pravda, co tady povídáte“ a tak ho to vytočilo, že popadl rádio a vyhodil ho z okna ven. Někteří nás označili za lháře a za nepřátele Sovětského Svazu. Nebylo se čemu divit, v rádiu slyšeli samou chválu na Rusko, a teď přijdou Češi z Ukrajiny a povídají úplný opak.

My, mladí, jsme si tady brzy zvykli. Dobře se nám tady žilo. Rychle jsem se seznámila s místními mladými lidmi. Horší to bylo s těmi, co prožili většinu života na Volyni. Těm se zvykalo těžko. Nejrychleji si zvykli ti, co měli doma holku na vdávání a v sousedství žil chlapec na ženění, ti dva se do sebe zakoukali a bylo jim jedno, kde se narodil, měli se rádi a byla svatba, tím se seznámili i rodiče a trochu lépe si zvykali. Jedni lidé v okolí si povídali o tom, jak jsou „Volyňáci“ pohostinní. Když se chceš dobře najíst, zajdi k Volyňákům, tam vždy něco dostaneš k jídlu. Druhý den nás označili za „hladové Volyňáky“. Proč hladoví? Asi proto, že jsme mysleli na zadní kolečka. To my jsme byli naučeni z domova, tam to byla nutnost, tam žádná vláda nedávala příspěvky na děti, ani podpory v nezaměstnanosti, naopak lidé museli dávat vládě, ta už čekala na sedláky, až vymlátí obilí, aby jim ho sebrala za laciný peníz. Lidé chtěli mít trochu zásoby v potravinách, aby děti neměly hlad, to není nic špatného.

Já si myslím, že menšiny ve státě to nemají nikde lehké. My jsme měli začátky v Čechách ještě dobré. Horší to měli naši předci, kteří začínali na Volyni, tam to bylo hodně tvrdé. Dnešní lidé by to asi nevydrželi. O životě na Volyni by se dala napsat hodně velká kniha. Doufám, že ji někdo již napsal

Na závěr písnička

Maja ljubimaja

S abidoj pišeš mě pismo čo ja zabył tějbjá no ty pajmij ja na vajně maja ljubimaja u mě vas mnogo jest', ždut pisma ot miňá i v Rovnom jest' i v Dubnom jest' maja ljubimaja no žd'ot' meňá iščo adná zakonaja žena. Tak značit ty meňá neždi maja ljubimaja choť ja taboj vsegda haršus no žd'ot' miňá žena i bolš k tějbe ja nevrnus maja ljubimaja za šutky ty miňá prasti vajna na vsjo vajna i bolše ty meňá neždi maja ljubimaja iščo ty pišeš dočka jest' pachoža na meňá naj pust' rast' ot i ja nevroč maja ljubimaja

V karmaně časavom majom jest' kartočka tvaja tak značit my vsegda v dvajom maja ljubimaja ...

Libuše Sivulská-Stibůrková, Kryry

Jak jsme se léčili

(pokrač. 3)

Když strýc dovezl Ukrajinského léčitele, zvědavostí jsem se od něj nehnul, a s klukovskou zvědavostí sledoval, co se bude dít. Léčitel prohlásil, že úraz je velmi vážný, ale tím, že pro něj přijeli včas, že by se to mohlo vyléčit. Udělal různé pokyny a rozděloval úkoly. Strýci řekl, aby našel a přinesl nějakou hliněnou nádobu s pokud možno hliněnou pokličkou. Dále mu řekl, aby sehnal kus plechu a nebo přinesl poklop od topného bubínku (kamínek na dřevo).

Nakonec strýc mezi železem našel solidní kus plechu. Do plechu musel strýc vysekat otvor, a to tak velký, aby se do tohoto otvoru vešla hliněná nádoba od tety (Ladečka-nádoba na mléko asi 4 - 5 l). Nádoba musela v otvoru viset a nepropadnout skrz otvor. Do dna této nádoby léčitel ve dně vyvrtal díрку asi 5 mm - 1 cm ruční vrtačkou. Zatím, co strýci nařídil připravit ohniště, odvedl jsem léčitele do našeho lesíka-parčíku, kde jsme nařezali z mladé lípy větvíčky a vrátili se ke strýci na dvůr. Zde léčitel nařezal větvíčky tak, aby se dobře nechaly srovnat nacpat do hliněné nádoby. Když byla nádoba plně nacpaná, z jílu vytvořil maltu, omazal hrdlo nádoby a pevně přitiskl pokličkou a ještě víčko pořádně maltou se zhora omazal. Na připravené ohniště z cihel položil plech s otvorem a postavil do otvoru nádobu. Pod nádobou inzenzivně topil, ale ne zespoda nádoby, ale kolem na plechu. Dolů pod nádobu připravil další nádobu a čekal. Po dobu tohoto čekání si vyžádal dvě pěkně hladká polínka, a pokud možno prý rovněž z lípy nebo břízy. Z těchto polínek připravil podle tvaru nohy dvě dlahy, které později přiložil na nohu koně. Asi po dvou hodinách, možná i déle, do nádoby pod ohništěm začal kapat, jako by nějaký dehet, který byl ne černý, ale žlutohnědý. S tímto výrobním procesem destilací prý pokračoval i další den, což jsem neviděl, protože jsem byl ve škole. Do napaného dehtu přidal od tety husí sádlo, jen aby prý nebylo slané. To bylo doma vždy k dispozici, protože ho hospodyňky dávaly do buchet. Do této směsi pak ještě přidal zřejmě propolis, protože to vonělo jako med a líh. Vše znovu pečlivě promíchal a nechal vychladnout.

Po všech těchto přípravách se strýcem a jeho bratry odešli za koníčkem, který zřejmě z bolesti neustále zvedal poraněnou zadní pravou nohu. Bylo úžasné vidět, že koníček, ač musel trpět, naprosto „spolupracoval“ s léčitelem. Léčitel nohu omyl líhem-samohonkou od strýce a ani nyní nepřestal s léčitelem „spolupracovat“ a byl klidný. Omytou nohu v místě rány hojně namazal připravenou mastí a zavázal kusem sepraného bílého plátýnka. Pak přiložil pečlivě vyřezané dřevěné dlahy a opětovně pevně ovázal. Aby náhodou koníček únavou apod. nenarušil dlahy a léčení komplikoval, jaksi ho podepřeli. Vytvořili z provazů a pytlů jakousi „houpačku“, dali pod břicho koně a zavěsili na trám. S převazem léčitel nikterak nespěchal. I v dalších dnech při převazech postupoval stejným způsobem, jak uvedeno výše. Léčení postupovalo vskutku úspěšně, protože strýc jarní práce na polích vykonával zase se dvěma koňmi.

Je zahádou, odkud tito obyčejní lidé čerpali moudrost a pomáhali jak lidem, tak zvířatům. V každém případě je třeba si těchto skutečných léčitelů vážit a ne je odsuzovat.

Mgr. Jiří Holubička, Vroutek

Vzpomínka na Volyn

Byl studený podzim roku 1946. Pracovala jsem tehdy v rovenské pobočce pro přesídlení volyňských Čechů.

Nárazové jsme měli mnoho práce. Bylo to tehdy, když jsme jeli na venkov a tam na místě prováděli registraci zájemců o vystěhování. Začínali jsme v poledne a končili často až druhý den, a to podle velikosti obce. Náš příjezd byl předem naplánovaný, s radostí na nás čekala shromážděná celá vesnice, na uvítání byly připraveny hody ve velkém. Volyňský dobytek nevěděl, co je to kostní moučka a jiné chemické figle, a na výrobcích se to poznalo. Byla to symfonie chutí a vůní, maso se peklo, koláče se jen smály. K tomu samozřejmě patřilo moře vodky. Na volyňských vesnicích nikdy nebyla nouze a nyní, když se pomalu likvidovala hospodářství, byla všeho hojnost. Jestliže to srovnáme se situací ve městě, byl to velký kontrast.

V Rovně byly sice obchody, ale úplně prázdné. Ve výloze visela cedule: „Kartočki ně otovarivajutca“, což znamenalo, že potravinové lístky nejsou kryté zbožím. Pro úplnost musím poznamenat, že na druhé straně existovaly také obchody s cedulí: „Vchod po propuskam“. Tyto obchody byly určeny pro vyšší stranickou elitu a tam bylo k dostání nejluxusnější zboží, jaké si vůbec můžeme představit, snad včetně ptačího mléka. Jinak obyvatelstvo ve zbídačeném, rozbombardovaném Rovně trpělo nouzí a hladem, obzvlášť žalostný byl velký nával nových lidí z Východu.

A tak jsme se my, česká komise, ocitli jednoho dne na české vesnici, bohužel si už nepamatuji, kde to bylo. Plno práce a i plno dobrot, atmosféra slavnostní a přátelská. Najednou v noci venku rámus, hulákání, bouchání, střílení. Lidé shromáždění v domě začali křičet: „Banderovci, Banderovci!“ Okamžitě zavládla panika, křik, pláč, chaos. Prostě hrůza. Já jsem se hrdinsky ocitla pod stolem. Jediný, kdo se choval statečně, byl náš hospodář. Ten stále marně nabádal ke klidu. Kulky jen svištěly. Trvalo to dost dlouho. Potom náš hospodář šel ven. Střelba pokračovala, panika také. Za nějaký čas se náš hospodář vrátil, řekl, že je vše v pořádku a můžeme klidně pokračovat.

Banderovci měli zbraně, pušky a sekery. Češi měli však ještě účinnější zbraně a ty často dělaly divy. Byla to slánina a vodka. Hospodář nás vykoupil. Jeho jméno si nepamatuji.

Druhý den sice v pokleslé náladě, ale živi a zdraví jsme se vrátili domů.

Od té doby uplynuly desítky let, ale vzpomínky se mi občas vynořují v paměti.

Praha duben 2009 PhDr. Alla Roubičková

Setkání hulečských rodáků

Dne 16. května t. r. se konalo šestnácté setkání hulečských rodáků, kde jsme zavzpomínali na naši rodnou Huleč a na doby, kdy jsme byli mládí.

Huleč Česká byla založena v roce 1871. Ze začátku bydlely rodiny v koupeném zámku v Urvenách. Asi 4 km od zámku na jižním konci Ukrajinské Huleče byl dvůr, který Češi koupili, a vzniklé osadě se začalo říkat Hájek. V letech 1873-1874 se Huleč stala třetí českou farností na Volyni (Huleč s Urvenou, Zálesí a Zavidov) díky tomu, že se v ní usadil farář František Kašpar. Kupovala se hlavně lesní půda, protože byla nejlevnější. Hektary se pak musely mýtit jen motykou a sekerou. Rostlinná výroba se zaměřovala především na pěstování obilí, zakládaly se chmelnice. Měli jsme v obci mlékárnu. Jedna z prvních českých strojůren a sléváren byla založena v naší obci Josefem Stárkem.

Další vznikla později. Byl tam mlýn a mlékárna. Bylo zde mnoho řemeslníků, např. kolářství, krejčovství, obuvnictví, řeznictví, sedlářství a další. I kulturní a společenský život byl bohatý. Hrlo se divadlo, nejprve v zájezdním hostinci u Kárů, později v Klubu. Měli jsme kapelu, která pod vedením kapelníka Vladimíra Kutilka dosáhla velké popularity. Chloubou obce byl hasičský sbor, kolem roku 1925 čítal 36 lidí. Slavnou historii má i hasičský prapor, který vyšívala dcera pana Kašpara, Anděla Kovandová. Po reemigraci do Čech byl tento prapor v péči praporečnicka Josefa Pařeza a v 70 letech byl předán do hasičského muzea v Přibyslavi. Sokol byl založen v r. 1931 a jezdilo se i na slety do Čech v r. 1932 a 1938.

Když byl dostaven Klub, začala se velmi intenzivně rozvíjet kulturní, politická i společenská činnost. Přestěhovala se tam pošta, knihovna, úřadova zde starosta, cvičili Sokolové, navrhovali muzikanti a pořádaly se zde velké plesy v zimě a zábavy v létě.

Musím ještě vyzvednout pospolitost hulečských občanů, která se zejména projevovala při oslavách. Např. když náš poštovní doručovatel pan Klazar slavil 80. narozeniny, sešla se celá obec včetně všech spolků. Veškeré toto dění jak hospodářské, tak i kulturní a společenské zajišťovala řada hulečských občanů zcela nezištně. Díky jejich nezměrnému úsilí patřila Huleč k významným obcím na Volyni.

Během setkání bylo veselo, ozývaly se salvy smíchů, ale i slzičky dojetí, jak už to v životě bývá.

Šimánková Emilie

Důležité upozornění pro Moravskoslezský region

Moravskoslezský region oznamuje že dne **12. 9. 2009 (září) v 10 hod. se koná setkání krajanů a jejich přátel v Suchdole nad Odrou Kulturní dům**. Prezentace je od 9.00 hod. Všichni, kdo mají zájem se setkání zúčastnit nechtě se přihlásí do 7. září na adresu hospodářky: Novotná Zdenka, Na Vyhliče 346, 742 42 Šenov u Nového Jičína. Číslo mob. 736 100 352. Poplatek 200 Kč je možno platit při prezentaci nebo svému důvěrníkovi. V ceně je oběd, svačina a káva.

Těšíme se na setkání Velké volyňské rodiny!

Za regionální výbor: Dr. Vladimír Samec, předseda a Marie Seitlová, tajemnice

Oznámení

Obecní úřad Horní Řepčice okr. Litoměřice pořádá v sobotu 8. srpna 2009 **Setkání válečných veteránů II. světové války a jejich příznivců u příležitosti 65. výročí jejich vstupu do východní Svobodovy armády do konce války**.

Program začíná od 14 hod. oficiálním zahájením a dále následují vzpomínky účastníků, ukázka vojenské techniky, hudba a různé.

Setkání se koná ve spolupráci s SBS, ČsOL a Společností Ludvíka Svobody

Region Chomutov

připomíná, abyste si v čísle 5 Zpravodaje znovu nahlédli údaje o krajanském setkání 25. září 2009!

NAŠI JUBILANTI ...

III. čtvrtletí 2009

Region Litoměřice:

Červenec: 80 let Mirek Albrecht z Boratína, bytem Lovosice. 80 let Viktor Vlk z Lucka, bytem Litoměřice. 84 let Anna Hendrychová z Hlinska, bytem Štětí. 86 let Karel Šerák z Boratína, bytem Chotíněves. 89 let Anna

Derflerová ze Sedmidub, bytem Litoměřice. 92 let Evženie Křivakovská z Olšanky, bytem Děčín

Srpen: 80 let Marie Ulmová z Buderáže, bytem Roudnice n.L. 80 let Josef Kozák z Lipiny, bytem Žitenice. 81 let Božena Vatterová z Krasilna, bytem Strachaly. 86 let Slávka Altmanová ze Sedmidub, bytem Plzeň. 86 let Miloslav Jersák ze Zdobunova, bytem Litoměřice

Září: 70 let Irena Dvořáková ze Stromovky, bytem Litvínov 81 let Irena Twarda z Rovna, bytem Litoměřice, 84 let Václav Kuchyňka ze Zavidova Č. - bytem Polepy. 85 let Růžena Stehlíková z Novostavců, bytem Čížkovice

Region Cheb

II. pololetí 2009

Červenec: 97 let Emilie Kubečková ze Zdobunova

Srpen: 82 let Vladimír Slevinský z Cerkvisek

Září: 90 let Antonín Leniček z Lysina

Ríjen: 83 let ThDr Jan Křivka z Hulče

Listopad: 81 let Albína Pečínková z Chomoutu

Šťěstí, zdraví a životní pohodu do dalších let za krajany přejí

Ludmila Mácová a Libuše Pancířová

Moravskoslezský region

III. čtvrtletí 2009

Červenec: 65 let Tejková Marie z Ulbárova, bytem Krnov. 82 let Ing. Petras Václav z Kvasilova, bytem Nošovice

Srpen: 60 let Ing. JUDr. Křivský Jiří z Mojžíře, bytem Opava, Zajíčková Terezie z Ol-Drzysowice, bytem Kujavy. 70 let Kubín Vladimír ze Svišťova, bytem Studénka, Šimsová Jaroslava z Ostravy, bytem Dědeka.

81 let Lajnveberová Marie z Martinovky, bytem Kunín, 82 let Holčáková Anastázie z Podlesic, bytem Kunín

Září: 60 let Vyhliďal Václav z Jindřichova, bytem Jindřichov. 75 let Jeřábek Vladimír Zborov, bytem Kunín. 80 let Kozáková Marie Ulbárov, bytem Svatoňovice. 82 let Machovská Emilie Lipjany, bytem Fulnek. 87 let Kolibková Marie Mstěšín, bytem Domov důchodců Odry.

Všem jubilantům přejeme vše nejlepší, do dalších let hodně zdraví a životní pohody.

Za regionální výbor Dr. Vladimír Samec,

předseda a Marie Seitlová, tajemnice

Region Velké Losiny

III. čtvrtletí 2009

Červenec: 81 let Sedláček Antonín Ozerány Č., nyní Šumperk, 81 let Schovánek Rostislav z Podlísk, nyní Velké Losiny

Srpen: 89 let Dedeciusová-Křivková Marie, Moldava, nyní Libina. 86 let Popčuková-Matoušková Marie, Novostavce, nyní Libina. 81 let Najman Bohuslav, Krasilno, nyní Rapotín

Září: 85 let Kyselová Alžběta, Lipjany, nyní Oskava, 81 let Šotola Vladimír Ozerany Č., nyní Nový Malín. 80 r. Jonáš Václav, Ulbárov, nyní Šumperk. 60 let Vašková-Glancová Eliška, Staviště, nyní Libina

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, štěstí a pohodu. Za region Jiřina Žáková, Velké Losiny

Region Rakovník

I pololetí 2009

Leden: 84 let Mikuláš Lenoš, Kolečovice

Březen: 81 let Anna Hánková, Kotopeky, 83 let Vladimír Lněniček, Oráčov, 84 let Emilie Červenková, Žebrák

Duben: 70 let Emil Beran, Kněževy, 82 let Antonín Umlauf, Stránky

Květen: 75 let Antonín Trnka, Velká Buková, 82 let Žofie Vondráčková, Žihle

Červen: 84 let Josef Kinšt, Oráčov

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví do dalších let.

Za region Rakovník Libuše Růžičková

Region Chomutov**III. čtvrtletí**

Červenec: 80 let Libuše Bachová z Hrušvice, nyní Chomutov, 80 let Jan Poláček z Malinovy, nyní Jirkov a 80 let Emilie Pelcová z Vrby, nyní Klášterec n./Ohří

Srpen: 75 let Josef Kynšt z Dědové hory, nyní Chomutov

Září: 80 let Věra Dvořáková ze Zdobunova, nyní v Údlících

Hoďte zdraví, štěstí do dalších let přeje za region *Jiřina Kačerová a jednatel Josef Roller*

Region Domažlice**II. čtvrtletí**

Květen: 84 let Hlaváč Josef, Sofievka-Otov, Domažlice.

Červen: 80 let Tumová Jiřina, Sofievka-Plzeň
Všem jubilantům pevné zdraví, štěstí, spokojenost a hodně životní pohody, za region přeji

Vladimír Ledvína a Naďa Pytelková

Region Moravský Krumlov

V srpnu se dožije 70 let Miroslava Margetinová z Pohořelic, roz. Šimková z Nivy Zločovské a 81 let Alexandr Pichrt z Moravského Krumlova, rodák Sklínů Dvůr.

Oběma jubilantům přeji, aby ještě mnoho let prožili v pevném zdraví, klidu a osobní pohodě.

Za region Stanislava Kounková

Zároveň opravujeme chybné uvedení jména v č. 4/2009 Emilie Smolíková, správně mělo být *Emilie Skopíková-Holcová*.

Omlouváme se-redakce.

Region Mohelnice:**II. polovina 2009**

Srpen: 87 let Vohralíková Anna z Kurdybáně, bytem Libivá. 81 let Linhartová Anna z Hrušvice, bytem Mohelnice

Září: 84 let Ludvík Jaroslav z Bakovce, bytem Úsov. 88 let Vohralík Miroslav z Kurdybáně, bytem Libivá

Ríjen: 80 let Mastný Josef z Malých Omelan, bytem Lanškroun. 75 let Rébl Josef z Laurova, bytem Úsov

Všem jubilantům blahopřejeme a do dalších let přejeme pevné zdraví, štěstí a životní pohodu.

Za výbor regionu Machovská

Region Praha: v čísle 5 Zpravodaje došlo k chybě v uvedení věku 84 let p. Rostislava Kubišty. Správný věk je 86 let.

Omlouváme se, redakce

Všem jubilantům blahopřeje i redakce Zpravodaje

NAŠE ŘADY OPUSTILI ...**Region Žatec**

Oznamuji Vám všem smutnou zprávu, že dne 5. 6. zemřela po dlouhé a těžké nemoci ve věku nedožitých 91 let naše dlouholetá členka a spoluzakladatelka našeho regionu **Anička Martišová-Pánková** ze Žatce, roz. v Zdobunově.

Aničko, spi svůj věčný sen v království nebeském, měli jsme tě moc rádi a budeme na tebe s úctou vzpomínat.

Pozůstalé rodině projevuje upřímnou soustrast za region Kamila Ondrová

A ještě k úmrtí paní Martišové. Když mi poslala svůj poslední příspěvek do Zpravodaje (byl uveřejněn v čísle 5/2009), to už asi věděla, že bude poslední. Předem mi zavolala a naléhavě prosila ... vyříd' všem, že jsem je měla moc a moc ráda!

Nemohla jsem ihned na to odpovědět, hrdlo se mi stáhlo. Stěží jsem to Aničce přislíbila. Ona mi vždy důvěřovala. Jsem jí za to vděčná. Lituji jen, že jsme se spřátelily tak pozdě. Byla to vzácná, rozvážná a moudrá žena, naše vážená, nezapomenutelná Anička.

Irena Malinská
I redakci Zpravodaje bude chybět tato pisatelka hezkých článků - necht' je ji česká země lehká

Region Praha

Dne 12. května t. r. opustila naše řady dlouholetá členka Pražského regionu paní Libuše Svobodová bytem v Praze. I když nebyla rodačkou z Volyně, narodila se v pardubickém okrese, po smrti svého manžela Josefa Svobody z Mirohoště, příslušníka Čs. sboru z Východní fronty, přihlásila se do SČVP reg. Praha, kde zůstala do své smrti. Měli jsme paní Libušku velmi rádi a ona se cítila mezi námi jako by sama pocházela z Volyně. Milá naše Libuško, děkujeme Ti za Tvoji upřímnost a budeme Tě mezi námi postrádat. *Za region Praha Irena Malinská*

Region Moravský Krumlov
Dne 2. května zemřel ve věku nedožitých 69 let pan Rostislav Mazánek z Pohořelic, rodák z Nivy Hubinské.

Za region upřímnou soustrast všem pozůstalým projevuje Stanislava Kounková

Region Chomutov

16. září 2004 zemřel ve věku 49 let pan Josef Poláček z Malína u Žitomíru. Vzpomínají rodiče, sestra a ostatní příbuzní.

Za region Chomutov

Jiřina Kačerová a Jednatel Josef Roller

Region Rakovník

V měsíci lednu zemřela paní Anna Jelínková z Oráčova ve věku nedožitých 91 let.

V měsíci dubnu zemřel pan Jiří Balada z Nového Strašce ve věku nedožitých 80 let.

Paní Květoslava Toušková z Hořoviček zemřela ve věku 82 let.

Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast za region Rakovník Libuše Růžičková

Region Domažlice

V květnu t. r. po dlouhé, těžké nemoci ve věku 83 let zemřel náš dlouholetý člen, krajan pan Václav Kroupa, rodák z Ivanin, nyní bytem Meclov.

Budiž mu země česká lehká.

Pozůstalé rodině upřímnou soustrast projevuje za region

Vladimír Ledvína a Naďa Pytelková
Upřímnou soustrast projevuje i redakce Zpravodaje

**Příspěvky na tiskový fond
Květen 2009**

Region Karlovy Vary: Marie Bouzová, 250 Kč, Ludmila Rudolfová, 250 Kč, Vladislava Hricová, 50 Kč, Alexandr Onysko, 50 Kč, Ludmila Tichá, 50 Kč a region z fondu věnoval 500 Kč

Region Žatec: Vladimír Valenta, Podbořany, 100 Kč, Marie Bínová, Podbořany, 100 Kč, Vlasta Lněničková, Podbořany, 100 Kč, Jiří Kaufman, Podbořany, 100 Kč, Antonín Linha, Sýrovice, 100 Kč, Emilie Svobodová, Nepomyšl, 200 Kč, Ing. Miroslav Rébl, Podbořany, 200 Kč, Pavlína Havelková, Podbořany, 300 Kč a Olga Špatenková, Pšov, 300 Kč

Region Chomutov: Antonín Roušar, Droužkovice, 150 Kč, Josef Kocek, Šluknov, 100 Kč, Jan Poláček, Jirkov, 200 Kč

Region Brno: Naděžda Hrušková, Brno, 100 Kč, Amálie Svobodová Jaroměřice n.R., 300 Kč

Region Šumperk: Václav Fric, Vikýřovice, 200 Kč, MVDr. Jiří Zahradník, Šumperk, 500 Kč, rodina Millerova, 300 Kč.

Region Frýdlant: Evženie Kalíková, Liberec, 500 Kč

Region Praha: Ludmila Růtová, Smržov, 200 Kč, Vladislava Válková, Ústí n./L., 100 Kč

Region Uničov: Vlasta Kačerová, Medlov, 300 Kč, Alexandr Sedláček, Medlov, 300 Kč

Dodatečně uveřejňujeme příspěvky došlé v březnu:

Region Vyškov, Saša Mašovský, Bučovice, 700 Kč

Region Karlovy Vary, Ludmila Tichá, 500 Kč

Oprava z čísla 4/2009: V odstavci Příspěvky na tiskový fond, Moravskoslezský region jsme uvedli jméno Marie Parchmanová, správně má být Marie Parchaňská, Karviná., 100 Kč.

Při této příležitosti chceme znovu důrazně upozornit naše členy, že po smrti prof. MUDr.

VI. Dufka se změnila adresa sídla Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Prosíme,

abyste si ji zapsali a veškeré zprávy adresovali takto:

Hotel Legie ČsOL, Sokolská 33, Praha 2

Vážení čtenáři, chceme vám popřát krásné prožití letních měsíců, načerpání nových sil a zdraví a těšíme se na shledání v září!

Redakční rada a redaktorka

**Přečtěte si, jak žili krajané
na sovětské Volyni**

Byla napsána řada kronik různých českých obcí na Volyni, ale, pokud vím, všechny se týkají obcí ze západní, polské Volyně. Teprve v poslední době se začínají objevovat zprávy i z těchto končin, o osudech, které by nás byly čekaly, kdyby roky 1939-1941 nebyly přerušeny válkou.

SČVP chystá vydání **Kroniky Malé Zubovštiny**, kterou napsal Jaroslav Ornst. Čeká se jen na stanovení nákladu podle toho, jaký bude mezi čtenáři zájem. Prosím, aby se zájemci v regionech přihlásili u svých regionálních distributorů, a distributory prosím, aby na schůzích regionů o této publikaci informovali, zjistili zájem a oznámili mi jej. Mezitím se objevila iniciativa z Holovně České. Ing. Josef Nosek napsal a vlastním nákladem vydal útlou knížku (119 str.) s názvem **Žili jsme na sovětské Volyni Holověň Česká**. Je to první pokus ukázat, jakým represím byli vystaveni obyvatelé českých obcí při zakládání kolchozů. V nejlepším případě byli trvale vysídleni mimo obec a v nehorší do gulagů, odkud se nikdy nevrátili. Knižka přináší i otřesné svědectví jediného obyvatele, který gulag přežil a vrátil se po více než šestnácti letech. Rozhodně stojí za přečtení, i když neprošla jazykovou úpravou. Zájemci si ji mohou předplatit u distributora ve svém regionu, stojí 80 Kč.

Miloslava Žáková, předs. KDE.

Důležité upozornění! Jelikož se množí dotazy dárců na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. **Název konta:** Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. **Číslo konta:** 000000-1937591369/0800, Čs spořitelna a.s. - Rytiřská 29, Praha 1. **Dary můžete poslat i na adresu hospodářky Sdružení:** Marie Nečasová, Podháječek 68/V, 471 24 Mimoň, mobil.: 728 351 726.. Prosíme čtenáře, aby nás neupomínali o zveřejnění darů-dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu!! **Krajané! Neposílejte v žádném případě peněžní dary na adresu redaktorky! Díky za pochopení.** Záležitosti týkající se evidence členů - změny adres, přihlašky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zasílejte na adresu: **Antonie Kramná, ul. Černého 513/5, 182 00 Praha 8**

Tiráž: Zpravodaj vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají jejich autoři. Vychází jako občasník. Šéfredaktor: Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová, Slapské 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zásilek povoleno Česká pošta, s.p. odštěpným závodem Praha č.j.nov.5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo: 22. 6. 2009

Internetové stránky: www.scvp.wu.cz